

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE 2019

16 septembre 2019

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code judiciaire
en ce qui concerne l'obligation de citer
en conciliation en vue de lutter contre
l'industrie de la dette**

(déposée par M. John Crombez
et Mme Melissa Depraetere)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

BUITENGEWONE ZITTING 2019

16 september 2019

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek
wat betreft de verplichte oproeping in
minnelijke schikking ter bestrijding van de
schuldindustrie**

(ingediend door de heer John Crombez
en mevrouw Melissa Depraetere)

RÉSUMÉ

Cette proposition de loi rend obligatoire une tentative de conciliation préalable en cas de recouvrement de dettes d'argent et vise ainsi à lutter contre l'industrie de la dette.

SAMENVATTING

Dit wetsvoorstel maakt een voorafgaande poging tot minnelijke schikking verplicht voor de invordering van een reeks geldschulden en bindt zo de strijd aan tegen de schuldindustrie.

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	: socialistische partij anders
cdH	: centre démocrate Humaniste
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de numering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigegekleurig papier)

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition reprend, en l'adaptant, le texte de la proposition DOC 54 2824/001.

En raison de toute une série de frais administratifs et de procédure, un arriéré de 100 euros peut finalement coûter au débiteur un millier d'euros, soit un multiple de la dette initiale. Seuls les huissiers de justice, les avocats et les bureaux de recouvrement bénéficient de cette situation, qui a entraîné la création d'une industrie de la dette d'une valeur de 1,8 milliard d'euros.

La pratique montre pourtant que dans une affaire sur trois, une procédure de conciliation débouche sur un paiement ou sur la conclusion d'un accord ou d'un règlement. À l'heure actuelle, le recours à cette procédure se fait sur une base volontaire, sauf pour le bail à ferme et dans quelques autres cas prévus à l'article 1345 du Code civil, pour lesquels la loi prévoit actuellement l'obligation d'y recourir.

Les avantages d'une conciliation sont les suivants:

— la personne à qui un paiement est dû ne doit pas avancer de frais de justice;

— la personne qui doit effectuer le paiement ne doit pas davantage payer de frais de justice supplémentaires: le montant net est transféré intégralement au créancier;

— la relation de confiance (locataire, client, abonné, patient, parent, etc.) reste intacte grâce au respect mutuel exprimé.

Malheureusement, nous constatons que la tentative de conciliation volontaire tombe en désuétude. Afin de barrer la route à l'industrie de la dette, il se recommande, en matière de recouvrement d'un certain nombre de dettes d'argent, d'obliger le demandeur de citer le défendeur en conciliation.

Concrètement, la présente proposition de loi instaure la conciliation préalable obligatoire pour le recouvrement:

— d'arriérés de loyers;

— de dettes d'argent pour la fourniture de services d'utilité publique;

— de dettes d'argent en matière de frais hospitaliers;

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel neemt, met een aantal aanpassingen, de tekst over van voorstel DOC 54 2824/001.

Door allerlei procedure- en administratiekosten kan 100 euro achterstallige betaling oplopen tot een totaalfactuur van 1 000 euro, een veelvoud van de oorspronkelijke schuld. Alleen gerechtsdeurwaarders, advocaten en incassobureaus worden hier beter van. Op die manier is een schuldindustrie gecreëerd ter waarde van 1,8 miljard euro.

De praktijk wijst nochtans uit dat via een procedure in minnelijke schikking in ongeveer 1 op 3 zaken betaling gebeurt of een regeling of akkoord wordt getroffen. Momenteel gebeurt dit op vrijwillige basis. Enkel voor pacht en voor enkele andere in artikel 1345 van het Gerechtelijk Wetboek voorziene gevallen voorziet de wet momenteel in een verplichting.

De voordelen van een minnelijke schikking:

— wie betaling moet verkrijgen, dient geen enkele gerechtskost voor te schieten;

— wie moet betalen, krijgt er evenmin een gerechtskost bovenop: wat afbetaald wordt gaat netto naar de schuldeiser.

— de vertrouwensrelatie (huurder, klant, abonnee, patiënt, ouder...) blijft intact door het wederzijds betoonde respect.

Spijtig genoeg stelt de indiener van dit wetsvoorstel vast dat de vrijwillige poging tot minnelijke schikking in onbruik geraakt. Om de schuldindustrie een halt toe te roepen past het inzake de invordering van een aantal geldschulden de eiser te verplichten de verweerder op te roepen in minnelijke schikking.

Concreet voorziet dit wetsvoorstel in de verplichte voorafgaandelijke poging tot minnelijke schikking voor de invordering van:

— achterstallige huurgelden;

— geldschulden voor de levering van nutsvoorzieningen;

— geldschulden voor ziekenhuiskosten;

— de dettes d'argent en matière de frais scolaires.

À cet effet, outre une adaptation de l'article 1344*septies*, qui traite de la location de logement, une série de nouveaux chapitres sont insérés dans le Livre IV du Code judiciaire ("*Procédures particulières*"), à savoir:

— un chapitre XVI*bis*. – Procédure en matière de fourniture de services d'utilité publique (article 3);

— un chapitre XVI*ter*. – Procédure en matière de frais hospitaliers (article 5);

— un chapitre XVI*quater*. – Procédure en matière de frais scolaires (article 7).

Par services d'utilité publique, on entend les services fournis par les entreprises d'utilité publique, en particulier la distribution de gaz, d'eau, d'électricité, de télédistribution, de téléphonie et d'internet.

Les articles 2, 4, 6 et 8 insèrent dans le Code judiciaire des articles visant à faire en sorte que les dispositions relatives à la conciliation (articles 731 à 734 du Code judiciaire) devraient obligatoirement s'appliquer aux demandes précitées.

En l'absence d'accord, le juge de paix n'est pas automatiquement saisi de la demande. La partie qui souhaite saisir le juge de paix de la demande après la conciliation introduit, à cet effet, une requête contradictoire.

La disposition transitoire (article 9) précise à partir de quel moment les litiges seront soumis à l'application de la nouvelle réglementation.

— geldschulden voor schoolkosten;

Hiertoe worden, naast een aanpassing van artikel 1344*septies*, dat handelt over de huur van woningen, in Boek IV van het Gerechtelijk Wetboek ("*Bijzondere rechtsplegingen*") een reeks nieuwe hoofdstukken ingevoegd, m.n.:

— Hoofdstuk XVI*bis*. – Rechtspleging inzake levering van nutsvoorzieningen (artikel 3);

— Hoofdstuk XVI*ter*. – Rechtspleging inzake ziekenhuiskosten (artikel 5);

— Hoofdstuk XVI*quater*. – Rechtspleging inzake schoolkosten (artikel 7).

Onder nutsvoorzieningen worden verstaan: voorzieningen die door nutsbedrijven worden geleverd, inzonderheid de verdeling van gas, water, elektriciteit, teledistributie, telefonie en internet.

Door de artikelen 2, 4, 6 en 8 worden artikelen in het Gerechtelijk Wetboek ingevoegd opdat de bepalingen betreffende de minnelijke schikking (artikelen 731 tot 734 van het Gerechtelijk Wetboek) verplicht van toepassing zouden worden voor genoemde vorderingen.

De vrederechter neemt bij niet-akkoord niet automatisch kennis van de vordering. De partij die na de verzoeningspoging de vordering bij de vrederechter aanhangig wenst te maken legt daartoe een verzoekschrift op tegenspraak neer.

De overgangsbepaling (artikel 9) bepaalt in de tijd op welke geschillen de nieuwe regeling van toepassing zal worden.

John CROMBEZ (sp.a)
Melissa DEPRAETERE (sp.a)

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

Dans le Livre IV, Chapitre *XVbis*, du Code judiciaire, l'article 1344*septies*, inséré par la loi du 24 décembre 2002 et remplacé par la loi du 18 juin 2008, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1344*septies*. En matière de location de logements, les demandes principales concernant le recouvrement des arriérés de loyers doivent obligatoirement être soumises au préalable au juge, conformément aux articles 731, alinéa 1er, 732 et 733. La demande écrite de conciliation est jointe au dossier de la procédure après que le greffier y a indiqué la date de dépôt. Si la demande est orale, le greffier en dresse un procès-verbal qui sera joint au dossier de la procédure.

La demande de conciliation introduite conformément à l'alinéa précédent produit, quant aux délais impartis par la loi, les effets d'une citation à compter du jour de son introduction, pour autant que, si les parties ne sont pas parvenues à une conciliation, la demande en droit soit introduite dans le mois de la date du procès-verbal constatant l'absence de conciliation.

La partie qui souhaite saisir le juge de paix de la demande après la conciliation introduit, à cet effet, une requête contradictoire.”

Art. 3

Dans le Livre IV du même Code, il est inséré un chapitre *XVbis* intitulé: “Chapitre *XVbis*. Procédure en matière de fourniture de services d'utilité publique”.

Art. 4

Dans le chapitre *XVbis*, inséré par l'article 3, il est inséré un article 1345*bis* rédigé comme suit:

“Art. 1345*bis*. Pour l'application du présent chapitre, on entend par services d'utilité publique: les services qui sont fournis par des entreprises d'utilité publique,

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

In Boek IV, Hoofdstuk *XVbis*, van het Gerechtelijk Wetboek wordt artikel 1344*septies*, ingevoegd bij de wet van 24 december 2002 en vervangen bij de wet van 18 juni 2008, vervangen als volgt:

“Art. 1344*septies*. Voor de huur van woningen worden de hoofdvorderingen inzake de invordering van achterstallige huurgelden verplicht vooraf aan de rechter voorgelegd overeenkomstig de artikelen 731, eerste lid, 732 en 733. Het schriftelijk verzoek om minnelijke schikking wordt aan het dossier van de rechtspleging toegevoegd nadat de griffier de datum van neerlegging erop heeft vermeld; ingeval het verzoek mondeling wordt gedaan, maakt de griffier daarvan proces-verbaal op dat aan het dossier van de rechtspleging wordt toegevoegd.

Het verzoek om minnelijke schikking dat is ingediend overeenkomstig het voorgaande lid heeft, wat de termijnen betreft die bij wet worden verleend, de gevolgen van een dagvaarding vanaf de dag van zijn indiening, voor zover, wanneer de partijen niet tot een schikking zijn gekomen, de vordering in rechte wordt ingeleid binnen een maand na de datum van het proces-verbaal waaruit de ontstentenis van schikking blijkt.

De partij die na de verzoeningspoging de vordering bij de vrederechter aanhangig wenst te maken legt daartoe een verzoekschrift op tegenspraak neer.”

Art. 3

In Boek IV van hetzelfde Wetboek wordt een hoofdstuk *XVbis* ingevoegd, luidende: “Hoofdstuk *XVbis*. Rechtspleging inzake levering van nutsvoorzieningen”.

Art. 4

In hoofdstuk *XVbis*, ingevoegd bij artikel 3, wordt een artikel 1345*bis* ingevoegd, luidende:

“Art. 1345*bis*. Voor de toepassing van dit hoofdstuk worden onder nutsvoorzieningen verstaan: voorzieningen die door nutsbedrijven worden geleverd, inzonderheid

notamment la distribution de gaz, d'eau et d'électricité, la télédistribution, la téléphonie et Internet.

Pour la livraison de services d'utilité publique, les demandes principales concernant le recouvrement de dettes d'argent non payées doivent obligatoirement être soumises au préalable au juge, conformément aux articles 731, alinéa 1er, 732 et 733. La demande écrite de conciliation est jointe au dossier de la procédure après que le greffier y a indiqué la date de dépôt. Si la demande est orale, le greffier en dresse un procès-verbal qui sera joint au dossier de la procédure.

La demande de conciliation introduite conformément à l'alinéa précédent produit, quant aux délais impartis par la loi, les effets d'une citation à compter du jour de son introduction, pour autant que, si les parties ne sont pas parvenues à une conciliation, la demande en droit soit introduite dans le mois de la date du procès-verbal constatant l'absence de conciliation.

La partie qui souhaite saisir le juge de paix de la demande après la conciliation introduit, à cet effet, une requête contradictoire.”

Art. 5

Dans le Livre IV du Code judiciaire, il est inséré un chapitre XVI^{ter} intitulé “Chapitre XVI^{ter}. Procédure en matière de frais d'hospitalisation”.

Art. 6

Dans le chapitre XVI^{ter}, inséré par l'article 5, il est inséré un article 1345ter rédigé comme suit:

“Art. 1345ter. Pour les frais d'hospitalisation, les demandes principales concernant le recouvrement de dettes d'argent non payées doivent obligatoirement être soumises au préalable au juge, conformément aux articles 731, alinéa 1er, 732 et 733. La demande écrite de conciliation est jointe au dossier de la procédure après que le greffier y a indiqué la date de dépôt. Si la demande est orale, le greffier en dresse un procès-verbal qui sera joint au dossier de la procédure.

La demande de conciliation introduite conformément à l'alinéa précédent produit, quant aux délais impartis par la loi, les effets d'une citation à compter du jour de son introduction, pour autant que, si les parties ne sont pas parvenues à une conciliation, la demande en droit

de verdeling van gas, water, elektriciteit, teledistributie, telefonie en internet.

Voor de levering van nutsvoorzieningen worden de hoofdvorderingen inzake de invordering van onbetaalde geldschulden verplicht vooraf aan de rechter voorgelegd overeenkomstig de artikelen 731, eerste lid, 732 en 733. Het schriftelijk verzoek om minnelijke schikking wordt aan het dossier van de rechtspleging toegevoegd nadat de griffier de datum van neerlegging erop heeft vermeld; ingeval het verzoek mondeling wordt gedaan, maakt de griffier daarvan proces-verbaal op dat aan het dossier van de rechtspleging wordt toegevoegd.

Het verzoek om minnelijke schikking dat is ingediend overeenkomstig het voorgaande lid heeft, wat de termijnen betreft die bij wet worden verleend, de gevolgen van een dagvaarding vanaf de dag van zijn indiening, voor zover, wanneer de partijen niet tot een schikking zijn gekomen, de vordering in rechte wordt ingeleid binnen een maand na de datum van het proces-verbaal waaruit de ontstentenis van schikking blijkt.

De partij die na de verzoeningspoging de vordering bij de vrederechter aanhangig wenst te maken legt daartoe een verzoekschrift op tegenspraak neer.”.

Art. 5

In Boek IV van het Gerechtelijk Wetboek wordt een hoofdstuk XVI^{ter} ingevoegd, luidende: “Hoofdstuk XVI^{ter}. Rechtspleging inzake ziekenhuiskosten”.

Art. 6

In hoofdstuk XVI^{ter}, ingevoegd bij artikel 5, wordt een artikel 1345ter ingevoegd, luidende:

“Art. 1345ter. Voor ziekenhuiskosten worden de hoofdvorderingen inzake de invordering van onbetaalde geldschulden verplicht vooraf aan de rechter voorgelegd overeenkomstig de artikelen 731, eerste lid, 732 en 733. Het schriftelijk verzoek om minnelijke schikking wordt aan het dossier van de rechtspleging toegevoegd nadat de griffier de datum van neerlegging erop heeft vermeld; ingeval het verzoek mondeling wordt gedaan, maakt de griffier daarvan proces-verbaal op dat aan het dossier van de rechtspleging wordt toegevoegd.

Het verzoek om minnelijke schikking dat is ingediend overeenkomstig het voorgaande lid heeft, wat de termijnen betreft die bij wet worden verleend, de gevolgen van een dagvaarding vanaf de dag van zijn indiening, voor zover, wanneer de partijen niet tot een schikking zijn

soit introduite dans le mois de la date du procès-verbal constatant l'absence de conciliation.

La partie qui souhaite saisir le juge de paix de la demande après la conciliation introduit, à cet effet, une requête contradictoire.”

Art. 7

Dans le Livre IV du Code judiciaire, il est inséré un chapitre XVI*quater* intitulé “Chapitre XVI*quater*. Procédure en matière de frais scolaires”.

Art. 8

Dans le chapitre XVI*quater*, inséré par l'article 7, il est inséré un article 1345*quater* rédigé comme suit:

“Art. 1345*quater*. Pour les frais scolaires, les demandes principales concernant le recouvrement de dettes d'argent non payées doivent obligatoirement être soumises au préalable au juge, conformément aux articles 731, alinéa 1er, 732 et 733. La demande écrite de conciliation est jointe au dossier de la procédure après que le greffier y a indiqué la date de dépôt. Si la demande est orale, le greffier en dresse un procès-verbal qui sera joint au dossier de la procédure.

La demande de conciliation introduite conformément à l'alinéa précédent produit, quant aux délais impartis par la loi, les effets d'une citation à compter du jour de son introduction, pour autant que, si les parties ne sont pas parvenues à une conciliation, la demande en droit soit introduite dans le mois de la date du procès-verbal constatant l'absence de conciliation.

La partie qui souhaite saisir le juge de paix de la demande après la conciliation introduit, à cet effet, une requête contradictoire.”

Art. 9

Les articles 1344*septies*, remplacé par l'article 2, 1345*bis*, inséré par l'article 4, 1345*ter*, inséré par l'article 6, et 1345*quater*, inséré par l'article 8, s'appliquent aux

gekommen, de vordering in rechte wordt ingeleid binnen een maand na de datum van het proces-verbaal waaruit de ontstentenis van schikking blijkt.

De partij die na de verzoeningspoging de vordering bij de vrederechter aanhangig wenst te maken legt daartoe een verzoekschrift op tegenspraak neer.”

Art. 7

In Boek IV van het Gerechtelijk Wetboek wordt een hoofdstuk XVI*quater* ingevoegd luidende: “Hoofdstuk XVI*quater*. Rechtspleging inzake schoolkosten”.

Art. 8

In hoofdstuk XVI*quater*, ingevoegd bij artikel 7, wordt een artikel 1345*quater* ingevoegd, luidende:

“Art. 1345*quater*. Voor schoolkosten worden de hoofdvorderingen inzake de invordering van onbetaalde geldschulden verplicht vooraf aan de rechter voorgelegd overeenkomstig de artikelen 731, eerste lid, 732 en 733. Het schriftelijk verzoek om minnelijke schikking wordt aan het dossier van de rechtspleging toegevoegd nadat de griffier de datum van neerlegging erop heeft vermeld; ingeval het verzoek mondeling wordt gedaan, maakt de griffier daarvan proces-verbaal op dat aan het dossier van de rechtspleging wordt toegevoegd.

Het verzoek om minnelijke schikking dat is ingediend overeenkomstig het voorgaande lid heeft, wat de termijnen betreft die bij wet worden verleend, de gevolgen van een dagvaarding vanaf de dag van zijn indiening, voor zover, wanneer de partijen niet tot een schikking zijn gekomen, de vordering in rechte wordt ingeleid binnen een maand na de datum van het proces-verbaal waaruit de ontstentenis van schikking blijkt.

De partij die na de verzoeningspoging de vordering bij de vrederechter aanhangig wenst te maken legt daartoe een verzoekschrift op tegenspraak neer.”

Art. 9

De artikelen 1344*septies*, vervangen bij artikel 2, 1345*bis*, ingevoegd bij artikel 4, 1345*ter*, ingevoegd bij artikel 6, en 1345*quater*, ingevoegd bij artikel 8, zijn van

demandes que le demandeur souhaite porter devant le juge après l'entrée en vigueur de la présente loi.

8 juillet 2019

toepassing op de vorderingen die de eiser voor de rechter wenst te brengen na de inwerkingtreding van deze wet.

8 juli 2019

John CROMBEZ (sp.a)
Melissa DEPRAETERE (sp.a)